

**Gemeente
Voorschoten**

Kadernota 2024

Colofon

Uitgave Gemeente Voorschoten

Postbus 393

2250 AJ Voorschoten

Inlichting: gemeente@voorschoten.nl

7 juni 2023

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Leeswijzer	7
3. Uitgangspunten voor de ramingen	8
4. Financieel meerjarenperspectief	9
4.1 Autonome ontwikkelingen	10
4.2 Loon- en prijsontwikkelingen	13
4.3 Kapitaallasten (investerings bestaand beleid)	15
4.4 Nieuw beleid.....	16
5. Investeringsplanning.....	25
5.1 Investeringsplanning 2024-2027	25
5.2 Effecten investeringen	28
Bijlage 1. Investeringsplanning 2024-2033	29

1. Inleiding

Voor u ligt de kadernota 2024 van de gemeente Voorschoten. In lijn met het coalitieakkoord vindt het college het belangrijk dat *Voorschoten dicht bij de inwoner staat*. Een open bestuurscultuur, een bestuur dat bereikbaar en transparant is, met een goede dienstverlening op alle gebieden. We focussen op het leveren van goede dienstverlening aan onze inwoners. We stimuleren inwoners met ons mee te denken.

Vanuit het coalitieakkoord zijn 3 pijlers van belang, deze krijgen ook hun doorvertaling in de kadernota. Omdat het huidige gemeentelijk beleid en bovenstaande ambities alleen gerealiseerd kunnen worden met voldoende personele capaciteit, zet het college hier in 2024 extra op in. We hebben hier wel te maken met uitdagingen op de arbeidsmarkt, waarbij het lastig is mensen te vinden en te binden. We proberen hier creatief in te zijn en mensen intern op te leiden. Ook de onderstaande drie pijlers hebben de juiste expertise nodig om tot realisatie te komen. Dit vraagt om de juiste medewerker op de juiste plek. Gezien de opgaven vanuit deze pijlers denken we deze medewerkers aan te kunnen trekken, ondanks de krapte op de arbeidsmarkt. De uitdagingen binnen deze pijlers kunnen potentiële medewerkers over de streep trekken om bij ons te komen werken.

Drie pijlers:

1. *Voorschoten blijft een heerlijk woondorp*

Ook in de toekomst blijft Voorschoten een heerlijk florerend woondorp, met betrokken inwoners, ondernemers en verenigingen. Een dorp met een groen karakter, voldoende voorzieningen, (preventieve) zorg en welzijn dichtbij en gezellige centra om onze boodschappen te doen of lokaal een baan te vinden.

In dat kader wordt er gewerkt aan de omklap van de uitvoeringsorganisatie van Werk & Inkomen naar Leiden, dit omdat de gemeente Voorschoten over het algemeen meer op Leiden is gericht. Om te zorgen voor een toekomstbestendig centrum is een belangrijk speerpunt de Ontwikkelvisie Centrum. In deze ontwikkelvisie die op dit moment wordt voorbereid geven we richting aan de toekomstbestendigheid van het centrum. In de komende periode wordt er gezocht naar een geschikte definitieve bestemming voor het Ambachts- en Baljuwhuis. Ook sporten en beweging vinden we belangrijk. De brede doeluitkering (voorheen Gezond en Actief Leven Akkoord) wordt integraal ingezet op sport, gezondheid en welzijn met als doel al onze inwoners gezond te laten meedoen in de samenleving. Daarnaast wordt er ingezet om een impuls te geven aan onze bestaande sportaccommodaties. Tevens zetten wij in op de versterking van de cultuursector in Voorschoten.

2. *Voorschoten heeft meer betaalbare woningen voor verschillende doelgroepen*

De focus ligt op jongeren/starters, die graag in Voorschoten blijven wonen. Maar ook bouwen we voor senioren om zo actief doorstroming op de woningmarkt te bevorderen. In Voorschoten is ruimte voor verschillende doelgroepen en er komen woningen beschikbaar in de verschillende huur- en prijssegmenten. Levensloop bestendig wonen/bouwen vraagt extra aandacht. Speerpunten onder deze pijler zijn de realisatie van flexwoningen en standplaatsen

voor woonwagens. In 2024 zullen we uitvoering geven aan besluiten die in 2023 zijn genomen met betrekking tot het Cultureel Centrum. Daarnaast spelen we ruimte vrij voor woningbouw en onderwijshuisvesting.

3. *Voorschoten is duurzaam en toekomstbestendig*

Om klimaatveranderingen het hoofd te bieden gaan we aan de slag met oplossingen op het gebied van klimaatadaptatie. Duurzaam bouwen is de standaard, we gaan onze rioleringen wijkgericht up-to-date brengen te starten in de wijk Adegeest. We hebben de ambitie dat iedereen in Voorschoten droge voeten heeft in de toekomst, waarbij in de omgeving rekening wordt gehouden met het tegengaan van hittestress door aanleg van diversiteit in beplanting. Speerpunt dat hieronder valt is de verduurzaming van wijken en besluitvorming over verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Vanuit het Rijk is een specifieke uitkering (SPUK) beschikbaar gesteld die ingezet moet worden voor extra capaciteit voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid.

Steeds meer taken bij gemeenten

Er komen steeds meer taken bij gemeenten te liggen. Veelal schieten de rijksmiddelen tekort, maar gemeenten wordt wel gevraagd deze nieuwe taken uit te voeren. Niet alleen voor Voorschoten, maar voor gemeenten in het hele land is het momenteel een onzekere tijd. Begrotingen staan onder druk. Dit levert veelal beleidsmatige en financiële uitdagingen op.

Taakstelling opvang Oekraïense ontheemden, statushouders en asielzoekers

Vanuit het Rijk hebben de gemeenten de opdracht om Oekraïense ontheemden, statushouders en asielzoekers tijdelijk op te vangen en te huisvesten. Vanuit onze gezamenlijke verantwoordelijkheid in regio Holland Rijnland streven we ernaar om aan deze rijksopdracht te kunnen voldoen. In samenwerking met de raad zal het college naar passende oplossingen zoeken. Onduidelijk is op dit moment om welke aantallen dit zal gaan in 2024 en of de beschikbare rijksmiddelen voldoende zullen zijn. Dit maakt de huisvesting van deze doelgroepen een extra en opgelegd speerpunt voor 2024.

Omgevingsfactoren

Deze kadernota presenteren wij u tegen de achtergrond van omgevingsfactoren die we niet allemaal in eigen hand hebben, maar die mogelijk wel van invloed zijn op te behalen resultaten:

1. Krappe arbeidsmarkt

Er zijn uitdagingen op de arbeidsmarkt, waarbij wij als kleinere gemeente hogere in- en uitstroompercentages hebben vergeleken met grotere gemeenten. We zijn een gemeente waar jonge mensen tot ontwikkeling kunnen komen, maar die ook door kunnen stromen naar grotere gemeenten, hogere overheden en bedrijven. Door middel van een arbeidsmarktoffensief en extra inspanningen op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie proberen we ons als werkgever beter te profileren in de regio en aantrekkelijk te zijn voor potentiële medewerkers.

2. Risico's Woningmarkt, stikstof, omgevingswet

In het ruimtelijk domein spelen momenteel veel vraagstukken die vragen om een oplossing voor inwoners, bedrijven en onze fysieke leefomgeving. De meest in het oog springende voorbeelden zijn: de invoering van de Omgevingswet in januari 2024 en de opgaven om meer (betaalbare) woningen te realiseren. Deze opgaven, maar ook de ruimtelijk effecten van de energietransitie, zullen in de komende jaren resulteren in grote veranderingen in de fysieke leefomgeving. Bij het uitvoering geven aan deze grote opgaven moet rekening worden gehouden met de volgende risico's: de stikstofcrisis en de krappe arbeidsmarkt binnen het ruimtelijk domein. Binnen onze mogelijkheden sorteren we voor op deze risico's. Daarnaast blijven we voor het realiseren van nieuw beleid voor een groot deel afhankelijk van nieuwe regelgeving en externe partijen, zoals woningcorporaties en projectontwikkelaars of grondeigenaren.

3. Onzekere inkomsten gemeentefonds vanaf 2026

De ramingen van de inkomsten uit het gemeentefonds voor 2024-2027 zijn in deze kadernota gebaseerd op de decembercirculaire gemeentefonds 2022. Daarbij is, vooruitlopend op de meicirculaire 2023, rekening gehouden met het besluit van het kabinet bij de Voorjaarsnota 2023 de eenmalige accresverhoging van 2026 van € 924 mln. ook structureel vanaf 2027 beschikbaar te stellen. Daarmee is één van de onzekerheden rond het gemeentefonds van tafel.

Toch zijn er nog steeds onzekerheden. De Voorjaarsnota 2023 biedt geen informatie over de opschalingskorting. Het gemeentefonds wordt vanaf 2026 structureel met € 975 mln. gekort, om gemeenten te bewegen tot efficiëntere samenwerking door opschaling. De vraag blijft of en ook wanneer het Rijk en de VNG overeenstemming bereiken over het schrappen van de opschalingskorting.

Daarnaast zal in 2026 het huidige verdeelmodel worden geëvalueerd. Het verdeelmodel bepaalt het aandeel dat een gemeente heeft in de verdeling van de algemene uitkering van het gemeentefonds. Een volgend kabinet zal daarop een definitief besluit nemen voor het verdeelmodel van 2026 en verder. Onderdeel van de nieuwe financiering is een mogelijke verruiming van het eigen belastinggebied. Hierdoor zullen in 2027 opnieuw herverdeeffecten ontstaan.

Beide ontwikkelingen maken de ramingen van de structurele inkomsten gemeentefonds vanaf 2026 in hoge mate onzeker. We zullen deze ontwikkelingen de komende jaren nauwlettend in de gaten houden, toch achten we het op dit moment niet opportuun om met ombuigingsvoorstellen te komen voor de jaren 2026 en 2027. De kadernota voor 2025 biedt hiertoe een nieuw weegmoment.

4. Besparingsopgave uit Hervormingsagenda Jeugd

De Voorjaarsnota 2023 van het Rijk biedt meer duidelijkheid over de verdere invulling van de Hervormingsagenda Jeugd. De Hervormingsagenda Jeugd komt voort uit de bestuurlijke afspraken die de VNG en het rijk in 2021 over de jeugdhulp hebben gemaakt om de hulpverlening te verbeteren en het jeugdstelsel beter beheersbaar te maken. Hierbij is de uitspraak van de Commissie van Wijzen het uitgangspunt. Gemeenten moeten voldoende budget krijgen om de jeugdzorg te kunnen betalen. Het Rijk en de VNG hebben op 18 april dit jaar een financieel

principeakkoord bereikt voor de Hervormingsagenda Jeugd. Eén van de financiële afspraken in het principeakkoord is dat de huidige besparingsreeks van € 374 mln. voor 2023, € 463 mln. voor 2024, € 563 mln. voor 2025 voor 2023 tot en met 2025 bevroren is op het niveau van € 374 mln.. Voor 2026 staat de besparing, zoals voorzien, op € 961 mln. en loopt op tot iets meer dan € 1 miljard voor 2027. In 2024 en 2025 zorgt dit akkoord voor incidenteel hogere inkomsten uit het gemeentefonds. Vanaf 2026 wordt vastgehouden aan de eerdere financiële afspraken.

2. Leeswijzer

In deze kadernota worden in hoofdstuk 3 de algemene uitgangspunten voor de ramingen weergegeven. Vervolgens komen in hoofdstuk 4 de relevante financiële ontwikkelingen aan bod, inclusief een inhoudelijke toelichting. Deze ontwikkelingen zijn uitgesplitst naar:

- Autonome ontwikkelingen
- Loon- en prijsontwikkelingen
- Kapitaallasten
- Nieuw beleid

In hoofdstuk 5 is de Investeringsplanning 2024-2027 opgenomen. Tot slot wordt in dit hoofdstuk duiding gegeven aan de financiële effecten zoals die volgen uit de geactualiseerde investeringsplanning in deze kadernota. Daarbij wordt ook ingegaan op het effect van de beoogde investeringen op de netto schuldquote.

3. Uitgangspunten voor de ramingen

De basis voor de begroting 2024 vormen de begroting 2023 en de financiële gevolgen uit de voorjaarsnota 2023 die doorwerken in het meerjarenperspectief. Daarnaast zijn enkele algemene uitgangspunten toegepast. Deze zijn opgenomen in de hieronder gepresenteerde tabel.

Tabel 1 Algemene uitgangspunten

Onderwerp	Begroting 2024	Begroting 2023
<p>Salarissen De huidige cao loopt tot 1 januari 2024. De cao-onderhandelingen voor een nieuwe cao vanaf 2024 lopen ten tijde van het opstellen van deze kadernota nog niet. Op basis van de gemiddelde loonontwikkeling van de afgelopen jaren schatten we het effect vooralsnog in op 4,0% met ingang van 2024. ¹ Bij de kadernota 2023 was 2,4% voorzien, maar dit is bij de begroting 2023 bijgesteld naar 6,0%.</p>	4,0%	6,0% ¹
<p>Leveringen derden Het indexpercentage voor prijsstijgingen is gebaseerd op het niveau van de geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp) uit het Centraal Economisch Plan 2023 van het CPB. Voor 2024 bedraagt deze 4,4 %. We stellen voor de indexering in 2024 daar in te zetten waar knelpunten als gevolg van prijsstijging zich voordoen.</p>	4,4%	3,1%
<p>Jeugdzorg De jeugdzorguitgaven zijn gekoppeld aan de indexpercentages die de Nederlandse Zorgautoriteit toepast.</p>	7,0%	3,5%
<p>Beheer fysieke leefomgeving / openbare ruimte Het indexpercentage voor prijsstijgingen voor het beheer van de fysieke leefomgeving / openbare ruimte is gebaseerd op de prijsontwikkelingen in de Grond-, Weg-, en Waterbouw (GWW).</p>	6,0%	15%
<p>Stelpost areaaluitbreiding Vanwege de voorziene stijging van het aantal woningen wordt rekening gehouden met bijbehorende lasten, waaronder beheer en onderhoud van de openbare ruimte.</p>	Woningprognose meicirculaire 2022	Woningprognose meicirculaire 2021
<p>Subsidies De subsidiebudgetten worden in 2024 geïndexeerd met het percentage van de geharmoniseerde consumentenprijsindex van 4,4%. Voorheen was het conform subsidieplan.</p>	4,4%	Conform subsidieplan
<p>Verbonden partijen Voor de verbonden partijen en deelnemingen gaan wij in de kadernota uit van de ingediende begrotingen. Wij gaan er overigens vanuit dat ook de verbonden partijen zich sterk maken voor verlaging van de bijdragen van de gemeente. Via de vertegenwoordigers in besturen zal dit standpunt met klem worden uitgedragen.</p>	Ontwerpbegroting GR 2024	Ontwerpbegroting GR 2023
<p>Belastingen De aanpassing van de belastingen en rechten is gelijk aan het door het Centraal Economisch Planbureau geraamde inflatiepercentage. Het percentage geraamd in het Centraal Economisch Plan 2023 van het CPB bedraagt 4,4 % (geharmoniseerde consumentenprijsindex).</p>	4,4%	3,1%
<p>Tarieven afvalstoffenheffing en rioolrechten Bij de tarieven voor afval en riool is het uitgangspunt kostendekkende tarieven.</p>	Kostendekkende tarieven	Kostendekkende tarieven
<p>Investerings (nieuw) Voor de investeringen is rekening gehouden met een stijging van het prijspeil van 2,4 %. Dit indexpercentage is gebaseerd op de CPB-raming Centraal Economisch plan 2023 (inflatie eurozone (hicp)).</p>	2,4%	Actualisatie door extern adviesbureau en kengetallen
<p>Rekenrente Het werken met een vaste rekenrente is met ingang van 2017 volgens het nieuwe BBV niet meer toegestaan. De omslagrente voor 2024 bedraagt 0,5 %, idem als 2022.</p>	0,5%	0,5%
<p>Algemene uitkering De algemene uitkering ramen wij in de kadernota volgens de decembercirculaire en wordt in de begroting bijgesteld volgens de meicirculaire. Over de meicirculaire ontvangt u een aparte informatiebrief.</p>	Decembercirculaire 2022	Maartbrief 2022

4. Financieel meerjarenperspectief

In onderstaande overzichten zijn de ontwikkelingen zoals die in beeld zijn voor 2024 en verder cijfermatig weergegeven. Deze ontwikkelingen worden vervolgens per onderwerp verder uitgewerkt.

Tabel 2 Actueel startsaldo kadernota

Jaartal	2024	2025	2026	2027
Startsaldo begroting 2023	1.599	1.565	-521	-903
Amendement 175	-100	-100	-	-
Nota van wijzigingen 2023	-256	-537	322	322
Decembercirculaire	8	5	1	-1.462
Actueel begrotingssaldo	1.251	933	-198	-2.043

Bedragen in € x 1.000, waarbij + is voordeel en – is nadeel.

Het startsaldo van de kadernota bevat de stand na besluitvorming bij de begrotingsraad:

1. het raadsbesluit op de programmabegroting;
2. amendement 175, waarbij de raad tijdelijk budget beschikbaar heeft gesteld voor extra personele capaciteit voor woningbouw, én;
3. de nota van wijziging.

Daarnaast zijn in het startsaldo de financiële gevolgen van de decembercirculaire opgenomen. De raad is hierover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief. Ten opzichte van het meerjarenperspectief bij de begrotingsbehandeling is het financiële perspectief van 2027 toegevoegd. Door lagere inkomsten gemeentefonds en nieuw beleid loopt het begrotingstekort in 2027 verder op.

Tabel 3 Actueel begrotingssaldo kadernota

Recapitulatie	2024	2025	2026	2027
A Actueel begrotingssaldo	1.251	933	-198	-2.043
B Autonome ontwikkelingen	93	57	37	1.044
C Loon- en prijsontwikkelingen	83	38	37	29
D Overig - kapitaallasten nieuw	238	118	90	-83
Actueel begrotingssaldo bestaand beleid	1.665	1.146	-35	-1.053
E Nieuw beleid	-1.352	-509	-747	-615
Begrotingssaldo na kadernota	313	637	-781	-1.668

Bedragen in € x 1.000, waarbij + is voordeel en – is nadeel.

Tabel 4 Structureel saldo kadernota

Jaartal	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo na kadernota	313	637	-781	-1.668
Waarvan Incidenteel	-1.000	-1.500	-	-
Reëel structureel saldo na kadernota	1.313	2.137	-781	-1.668

Bedragen in € x 1.000, waarbij + is voordeel en – is nadeel.

Het reëel structureel saldo voor het begrotingsjaar 2024 is positief. Verwacht wordt een reëel structureel begrotingsoverschot in 2024 van € 1,3 mln.. Daarmee voldoet de gemeente voor begroting 2024 ruimschoots aan de eisen van de provinciaal toezichthouder. In het meerjarenperspectief is alleen in 2025 sprake van een verwacht begrotingsoverschot. Vanaf 2026 is sprake van een begrotingstekort. Hierin is de gemeente overigens niet uniek. Meer dan de helft

van alle gemeenten heeft aangegeven in 2026 een tekort te verwachten¹. Dit tekort hangt samen met de sterke terugval van de inkomsten uit de algemene uitkering van het gemeentefonds, ook bekend als de ravijnjaren 2026 en 2027. We zullen de ontwikkeling op de inkomsten uit het gemeentefonds de komende jaren nauwlettend in de gaten houden.

Overigens is een structureel sluitend meerjarenperspectief wettelijk niet verplicht. Omdat de VNG nog volop in gesprek is met het rijk over de inkomsten gemeentefonds 2026 en 2027 achten we het op dit moment niet opportuun om in deze kadernota met ombuigingsvoorstellen te komen voor de jaren 2026 en 2027. De kadernota 2025 biedt hiertoe een nieuw weegmoment.

4.1 Autonome ontwikkelingen

De belangrijkste autonome ontwikkelingen worden hieronder kort toegelicht.

Tabel 5 Autonome ontwikkelingen

B Autonome ontwikkelingen	2024	2025	2026	2027
1 Ontwikkelingen gemeentefonds	71	157	-	1.012
2 Treasury	25	25	25	25
3 Cultureel Centrum	-60	-60	-60	-60
4 Toename woningen (Areaaluitbreiding)	-81	-116	-90	-90
5 Vrijval stelpost SVG/ Arendsoog	73	73	73	73
6 Uitbreiding taken I&D	-153	-216	-216	-216
7 Omklappen jeugd	324	324	324	324
8 Leerlingenvervoer	59	59	59	59
9 WMO: Inkomensafhankelijke eigen bijdrage	-1	-25	106	106
10 Dagactiviteiten Vliethuis & Buurtbuddies.	-49	-49	-49	-49
11 Stichting Leergeld	-35	-35	-35	-35
12 Rechtmatigheidsverantwoording	-80	-80	-80	-80
13 Overig	-	-	-20	-25
B Totaal Autonome ontwikkelingen	93	57	37	1.044

Bedragen in € x 1.000, waarbij + is voordeel en – is nadeel.

B1. Ontwikkelingen gemeentefonds

Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2023 heeft het kabinet twee belangrijke besluiten genomen. Het betreft besluiten over de hervormingsagenda jeugd en de accresverhoging van het gemeentefonds vanaf 2027. Ten aanzien van de taakstellende besparingen van de hervormingsagenda jeugd heeft het rijk besloten de taakstellende besparingen voor 2024 en 2025 te bevriezen op het niveau van de taakstelling voor 2023. Dat betekent voor die jaren tijdelijk meer inkomsten gemeentefonds. Daarnaast heeft het kabinet besloten de incidentele accresverhoging van het gemeentefonds in 2026 ook structureel vanaf 2027 beschikbaar te stellen. Hiermee is voorschot genomen op de meicirculaire waarin deze ontwikkelingen worden opgenomen.

¹ Verhagen, J. (17 april 2023), *Helpt van de gemeenten raamt tekort*, LiasInfo.

B2. Treasury

In 2021 heeft de gemeente een uitgaande lening verstrekt aan netbeheerder Alliander. Alliander had veel gemeenten (aandeelhouders) benaderd om voldoende kapitaal te genereren voor de benodigde investeringen voor de uitbreiding van het energienetwerk. Uitbreiding van dit netwerk is een belangrijke randvoorwaarde om te kunnen verduurzamen. Om dezelfde reden keert Alliander over 2022 € 79.000 minder dividend uit. De verwachting is dat dit dividend, gelet op de benodigde investeringen ook de komende jaren lager uit zal pakken. Voor de lening aan Alliander wordt een rentevergoeding van € 52.000 ontvangen. Deze rentebaten waren nog niet in de begroting opgenomen.

Daarnaast heeft de gemeente door achterblijvende uitgaven in 2022 € 1,6 mln. minder aan langlopende gelden hoeven aan te trekken. Hierdoor vallen de rentelasten over aangetrokken gelden € 44.000 lager uit. Het dividend van de BNG over 2022 is inmiddels bekend, dit leidt tot een voordeel van ca. € 9.000 ten opzichte van de huidige begroting.

B3. Cultureel centrum

In afwachting van een definitieve oplossing voor de huisvesting van de culturele instellingen van het cultureel centrum is vanaf 2024 € 60.000 structureel opgenomen. Dit bedrag biedt dekking voor de verlenging van de huidige exploitatieovereenkomst, maar biedt ook dekking voor de bekostiging van huisvesting op een andere locatie.

B4. Toename woningen (beheerlasten openbare ruimte)

Een van de belangrijkste maatschappelijke opgaven van dit moment is de woningbouwopgave. Dat is ook één van de prioriteiten van dit college. De toename van het aantal woningen (areaaluitbreiding) leidt tot een toename van de beheerlasten van de openbare ruimte. Om te anticiperen op deze toename wordt de stelpost areaaluitbreiding opgehoogd. Tegenover de toename van de beheerlasten staan toenames van de inkomsten uit OZB en algemene uitkering gemeentefonds. Deze zijn nog niet in de kadernota verwerkt en zullen respectievelijk in de meicirculaire en begroting worden opgenomen.

B5. Arendsoog

Bij de kadernota 2022 is "operatie arendsoog" geïntroduceerd. Op basis van de jaarrekening-resultaten van afgelopen jaren, waarbij jaarlijks een overschot wordt gepresenteerd, is het aannemelijk dat we mogelijk te ambitieus zijn met onze eigen ramingen. Nadere analyse van eerdere realisaties op budgetten hebben geleid tot een neerwaartse bijstelling van diverse budgetten. Onze ambitie is om bij elk planning & control document deze operatie te herhalen en een goede balans te vinden tussen ambities, capaciteit, kwaliteit en geld.

B6. Informatisering en Automatisering

De eisen die worden gesteld aan informatisering en automatisering nemen door digitalisering en de toename van dreigingen toe. In 2022 is geconstateerd dat extra capaciteit voor service op locatie gewenst is om de continuïteit van de dienstverlening in Voorschoten te verbeteren. Daarnaast dient extra te worden ingezet op informatiebeveiliging en dient de formatie te worden uitgebreid met één

fte voor het functioneel beheer van de wettelijk verplichte basisregistratie Ondergrond (BRO). Hierdoor pakken de kosten voor informatisering en automatisering structureel hoger uit.

B7. Omklappen Jeugd

Op 8 december 2022 heeft de gemeenteraad Voorschoten ingestemd met het overstappen van de regio Haaglanden naar de Leidse regio/Holland Rijnland voor wat betreft de gezamenlijke inkoop van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Op basis van de ontvangen begroting van de GR SOZ zijn de financiële gevolgen van deze omklap geactualiseerd.

B8. Leerlingenvervoer

Op basis van het gebruik van het leerlingenvervoer in boekjaar 2022 zijn de budgetten voor het leerlingenvervoer aangepast. Dit leidt tot een voordeel.

B9. WMO: Inkomensafhankelijke eigen bijdrage

Vanaf 2025 wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage opnieuw ingevoerd ter vervanging van het huidige abonnementstarief. Verwacht wordt dat de omvang van het gebruik na 2024 zal stabiliseren op het niveau van 2024. Eerder was rekening gehouden met een groei.

B10. Dagactiviteiten Vliethuis & Buurtbuddies.

Voorgesteld wordt om de huidige pilot om te zetten naar structureel beleid. De raad is hierover eerder via een raadsinformatiebrief geïnformeerd.

B11. Stichting Leergeld

Het aantal gezinnen dat een beroep doet op stichting leergeld is de afgelopen jaren toegenomen. Om de gevraagde ondersteuning te kunnen leveren is een verhoging van de bijdrage noodzakelijk.

B12. Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 2023 moet het college een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de regels die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Bijvoorbeeld regels over de naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese bestedingen, maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik en lasten, waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting. Het college is staatsrechtelijk en bestuurlijk verantwoordelijk voor de rechtmatigheid. Maar tot 2023 was het nog de accountant die hierover verslag uitbracht en het gesprek voert met de raad. Vanaf 2023 moet het college zelf een verantwoording opstellen, die opgenomen wordt in de jaarrekening. De raad gaat hierover in gesprek met het college en kan zo zijn controlerende rol beter vervullen. De accountant zal nog steeds toetsen of de jaarrekening getrouw is. De rechtmatigheidsverantwoording wordt onderdeel van de jaarrekening, de accountant controleert dus vanaf 2023 ook of die verantwoording getrouw is.

De rechtmatigheidsverantwoording van het college zal steunen op de verbijzonderde interne controle (VIC). De VIC toetst of de maatregelen van interne controle in de financiële processen

goed werken en rapporteert hierover aan de concerncontroller en het management. De VIC rapportage wordt vervolgens gebruikt om de kwaliteit van de processen te verbeteren. De controlerend accountant maakt voor haar controle gebruik van de VIC-werkzaamheden en de bevindingen die daaruit volgen. Het opstellen en uitvoeren van de VIC wordt vanaf 2020 door de ambtelijke organisatie uitgevoerd voor een aantal processen. Vanaf 2023 worden er meer processen onderwerp van de VIC. Hiermee wordt een goede basis gelegd voor de rechtmatigheidsverantwoording van het college.

B13. Overig

De overige mutaties betreffen enkele kleine financiële aanpassingen voortvloeiend uit bestaand beleid.

4.2 Loon- en prijsontwikkelingen

Bij de kadernota stellen we de financiële kaders voor de begroting 2024 op. Een van de belangrijkste ontwikkelingen is hierbij dat het prijspeil 2023 wordt verschoven naar 2024. In onderstaande tabel worden de verschillende loon- en prijseffecten op de gemeentelijke budgetten weergegeven.

Tabel 6 Loon- en prijsontwikkelingen

C	Loon- en prijsontwikkelingen	2024	2025	2026	2027
1	Vrijval stelposten 2023	515	515	515	515
2	Extra inkomsten gemeentefonds a.g.v. prijspeil 2024	2.026	2.026	2.026	2.026
3	Indexatie belastingen en tarieven naar prijspeil 2024	401	401	401	401
4	Stelpost looncompensatie 2024	-729	-723	-722	-722
5	Stelpost Prijscompensatie 2024	-1.124	-1.175	-1.175	-1.175
6	Stelpost subsidiecompensatie 2024	-332	-332	-332	-332
7	Bijdragen GR-en prijspeil 2024	-675	-675	-677	-685
C	Totaal loon- en prijsontwikkelingen	83	38	37	29

Bedragen in € x 1.000, waarbij + is voordeel en – is nadeel.

C1. Vrijval stelposten 2023

De stelposten voor loon- en prijsontwikkelingen 2023 worden ingezet ter dekking van de huidige CAO voor ambtenaren en politieke ambtsdragers, indexatie van de beheerbudgetten op basis van de actuele beheerplannen en stijgende energiekosten. Per saldo resteert er nog een bedrag van € 515.000 in de stelposten. Dat bedrag kan vrijvallen en geeft een structureel voordeel van € 515.000.

C2. Extra inkomsten gemeentefonds als gevolg van prijspeil 2024

Zoals ieder jaar verschijnt de meicirculaire na het moment van het opstellen van de kadernota. De raad wordt hierover met een aparte raadsinformatiebrief geïnformeerd. In de meicirculaire actualiseert het rijk de omvang van het gemeentefonds onder andere voor de inflatie op basis van de loon- en prijsindexen uit het Centraal Economisch Plan. Dit wordt het verschuiven van het basisjaar genoemd. Door het verschuiven van het basisjaar van 2023 naar 2024 kan de gemeente, uitgaande van de decembercirculaire, rekenen op € 1.370.000 aan extra inkomsten gemeentefonds

ter compensatie van de inflatie. Daarnaast heeft het rijk in de Voorjaarsnota aangegeven de gemeenten structureel te compenseren voor de hoge inflatie van 2022 en 2023 en de hogere verwachte inflatie voor 2024. Deze correctie levert de gemeente structureel in 2024 € 657.000 aan extra loon en prijscompensatie op. Vooruitlopend op de meicirculaire is in deze kadernota rekening gehouden met deze hogere compensatie.

C3. Indexatie belastingen en tarieven naar prijspeil 2024

De aanpassing van de belastingen en rechten is gelijk aan het door het Centraal Economisch Planbureau geraamde inflatiepercentage. Het percentage geraamd in het Centraal Economisch Plan (CEP) bedraagt voor 2024 4,4 % (geharmoniseerde consumentenprijsindex). Deze post wordt ingezet ter dekking van het structurele saldo van de begroting 2024.

C4. Stelpost looncompensatie 2024

De huidige CAO voor gemeenteambtenaren loopt tot 1 januari 2024. De onderhandelingen voor een nieuwe CAO lopen ten tijde van het opstellen van deze kadernota nog niet. Er kan gemeentelijk niet worden afgeweken van het uiteindelijke CAO-akkoord. Op basis van de huidige ontwikkelingen schatten we het effect vooralsnog in op 4 % met ingang van 2024.

C5. Stelpost prijscompensatie 2024

Bij de levering van derden wordt rekening gehouden met een indexpercentage voor prijsstijgingen dat is gebaseerd op het niveau van de geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp) uit het Centraal Economisch Plan. Voor 2024 bedraagt deze 4,4 %.

Bij het beheer van de fysieke leefomgeving / openbare ruimte wordt rekening gehouden met een indexpercentage voor prijsstijgingen dat is gebaseerd op het niveau van de grond, weg- en waterbouw index. Voor 2024 gaan we uit van 6%.

De jeugdzorguitgaven zijn gekoppeld aan de indexpercentages die de Nederlandse Zorgautoriteit toepast. Deze komen voor 2024 uit op 7,0%.

C6. Stelpost subsidiecompensatie 2024

De afgelopen jaren was de beleidslijn om subsidies niet te indexeren. Nu met de hoge loon- en prijsstijgingen blijkt dit niet langer houdbaar. Gesubsidieerde partijen kunnen niet dezelfde prestaties voor de gemeente blijven leveren als de subsidies niet worden geïndexeerd. Om die reden wordt in deze kadernota een stelpost voor de indexering van subsidies in 2024 opgevoerd. Het indexpercentage dat daarbij is toegepast is de geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp), 4,4%.

C7. Begrotingen GR-en naar prijspeil 2024

De concept begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen zijn ter zienswijze aangeboden aan de raad. De bijdragen uit de concept begrotingen zijn het uitgangspunt voor de kadernota. De raad

is hierover geïnformeerd bij de behandeling van de concept begrotingen en het vaststellen van de zienswijze daarop.

4.3 Kapitaallasten (investerings bestaand beleid)

Bij de jaarrekening 2022 is voorgesteld een aantal investeringskredieten door te schuiven. Dit heeft tot gevolg dat een deel van de kapitaallasten wordt doorgeschoven naar latere jaren. Dit levert een voordeel op voor de jaren 2024 tot en met 2026. Daarbij is rekening gehouden met de kapitaallasten die betrekking hebben op het gesloten systeem (afvalstoffenheffing of rioolheffing). Lagere kapitaallasten in het gesloten systeem worden doorberekend in een lager tarief. De gemeente gaat in haar tariefbepaling uit van kostendekkende tarieven.

Tabel 7 Kapitaallasten

D Kapitaallasten	2024	2025	2026	2027
1 Kapitaallasten - fasering en prijspeil 2024	341	186	115	36
2 correctie kapitaallasten gesloten systeem	-103	-68	-25	-119
D Effect Kapitaallasten	238	118	90	-83

Bedragen in € x 1.000, waarbij + is voordeel en – is nadeel.

Een van de oorzaken van het voordeel op de kapitaallasten wordt verklaard door de latere oplevering van de Rijnlandroute (voordeel € 300.000). De oplevering was voorzien in 2023 en wordt nu voorzien in 2024. Het uitstellen van de bouw van de bibliotheek plus geeft per saldo ook een voordeel van € 133.000 voor de periode 2024-2029.

De kapitaallasten binnen het gesloten systeem worden voor het jaar 2024 volledig verklaard door fasering van de rioleringsprojecten Oranjeboom/Raadhuislaan en Adegeest. Voor het jaar 2023 stonden voor deze projecten respectievelijk € 1,5 mln. en € 5 mln. aan uitvoeringskosten geraamd. De voorbereidingswerkzaamheden zullen wel starten in 2023 maar worden gedekt uit aparte voorbereidingskredieten. Door werk met werk te maken bij het rioleringsproject Oranjeboom/Raadhuislaan in combinatie met de rotonde Raadhuislaan en het later vaststellen van het Raadsvoorstel "Integrale herinrichting Adegeest", zullen de geraamde uitvoeringskosten volledig doorschuiven naar 2024. Conform de "Financiële verordening Voorschoten" worden afschrijvingen pas geraamd in het jaar volgend op de oplevering of ingebruikname van de investering. De geraamde afschrijvingslasten van deze rioleringsprojecten worden in dit geval pas geraamd vanaf 2025 en gerekend met een afschrijvingstermijn van 60 jaar, resulteert dit in een voordeel van € 108.000. Als gevolg van het bovenstaande schuiven de geraamde investeringskredieten bij wegen ook door.

Voor alle geplande investeringen voor de periode 2024-2027 wordt verwezen naar hoofdstuk 5.

Tabel 8 Recapitulatie bestaand beleid

Recapitulatie	2024	2025	2026	2027
A Actueel begrotingssaldo	1.251	933	-198	-2.043
B Autonome ontwikkelingen	93	57	37	1.044
C Loon- en prijsontwikkelingen	83	38	37	29
D Overig - kapitaallasten nieuw	238	118	90	-83
Actueel begrotingssaldo bestaand beleid	1.665	1.146	-35	-1.053

Bedragen in € x 1.000, waarbij + is voordeel en – is nadeel.

4.4 Nieuw beleid

De 3 pijlers van het coalitieakkoord zijn de basis voor de focus van het nieuw beleid van deze kadernota:

1. Voorschoten blijft een heerlijk woondorp
2. Voorschoten heeft meer betaalbare woningen voor verschillende doelgroepen
3. Voorschoten is duurzaam en toekomstbestendig

Het nieuw beleid in 2024 is op basis van deze 3 pijlers ingedeeld en leidt tot de volgende speerpunten. Om deze ambities te realiseren zal de gemeente concurrerend moeten zijn op de huidige arbeidsmarkt. De onderwerpen in tabel 9 worden hieronder afzonderlijk toegelicht.

Tabel 9 Nieuw beleid

E Nieuw beleid	2024	2025	2026	2027
Speerpunten 2024				
1 Voorschoten blijft een heerlijk woondorp				
<i>Een dorp met een gezellig centrum</i>				
1.1 Ontwikkelvisie Centrum	-500	-	-	-
1.2 Definitieve bestemming Ambachts en Baljuwhuis	-	-27	-27	-27
<i>Voorschoten is een veilige gemeente</i>				
1.3 Ondermijning	-127	-127	-127	-127
1.4 Wet Bibob	-52	-52	-	-
<i>Voorschoten heeft voldoende voorzieningen (preventieve) zorg en welzijn die dichtbij zijn georganiseerd</i>				
1.5 Inburgering	-56	-	-	-
1.6 Onderwijshuisvesting	-	-	-	-
1.7 Cultuur	-25	-16	-17	-
1.8 Impuls Sport	-125	-	-	-
1.9 Brede combinatiefunctionaris	-26	-56	-84	-84
1.10 Beëindigen DVO MO Wassenaar	-141	-184	-445	-330
1.11 Omklap Sociaal domein Werk en Inkomen	-	-	-	-
1.12 Communicatie	-20	-20	-20	-20
<i>Voorschoten heeft meer betaalbare woningen voor verschillende doelgroepen</i>				
2.1 Realisatie Flexwoningen	-	-	-	-
2.2 Realisatie standplaatsen woonwagens	-	-27	-27	-27
3 Voorschoten is duurzaam en toekomstbestendig				
3.1 Verduurzaming (inzet SPUKS)	-	-	-	-
3.2 Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	-	-	-	-
3.3 Samenwerking WarmtelinQ	-80	-	-	-
<i>Landelijke taakstelling opvang en huisvesting Oekraïners en statushouders</i>				
4.1 BplusC gebouw (taalonderwijs)	-	-	-	-
5 Arbeidsmarktproblematiek				
5.1 Aanpak Arbeidsmarktproblematiek	-200	-	-	-
E Totaal Nieuw beleid	-1.352	-509	-747	-615

Bedragen in € x 1.000, waarbij + is voordeel en – is nadeel, geen bedrag is budgetneutraal.

E1. Voorschoten blijft een heerlijk woondorp

Een dorp met een gezellig centrum

E1.1. Ontwikkelvisie Centrum

Een levendig centrum is essentieel voor Voorschoten als geheel. Daarom hebben we extra aandacht voor de ontwikkelingen in het centrumgebied, waarbij vitaliteit van het centrum het centrale criterium is. De Ontwikkelvisie Centrum geeft de ruimtelijke kaders voor het centrum binnen nu en 15 jaar. Door de samenhang van de ontwikkelingen in het centrum te bevorderen wordt een bijdrage geleverd aan de duidelijkheid, vitaliteit en toekomstbestendigheid van het centrum en daarmee van Voorschoten. In de visie worden voorstellen gedaan voor invulling van onder andere het Churchillplein, Wagenerf, MOC-terrein, Kruispuntkerk en wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor ingroeiplekken voor ondernemers. Een belangrijke succesfactor betreft het voorstel om de buitenruimte een upgrade te geven. De gemeente heeft de regie van deze succesfactor voor een vitaal dorp zelf in handen. Een gemeentelijke (project)organisatie is onontbeerlijk om uitvoering te geven aan de visie.

E1.2 . Definitieve bestemming Ambachts- en Baljuwhuis

Het Ambachts- en Baljuwhuis is een actuele opgave door het eerdere verkoopproces en de daaropvolgende rechtsgang en de evaluatie naar het verkoopproces. In 2023 neemt het college een besluit over de eigendomssituatie en neemt de gemeenteraad een besluit over de toekomstvisie (LTA iBabsnummer 6267). Deze twee besluiten vormen voor 2024 de uitgangspunten op basis waarvan aan een duurzame nieuwe invulling van het pand wordt gewerkt. Hierdoor kunnen inwoners het beeldbepalende pand weer gebruiken. Om dit mogelijk te maken gaat het college het achterstallig onderhoud repareren en het pand verduurzamen. Mede op verzoek van de raad nemen we in deze kadernota al de investeringsraming op zodat het onderhoud en de verduurzaming ook daadwerkelijk in 2024 kan worden uitgevoerd. Naast de financiële ontwikkelingen heeft het college ook aandacht voor de borging van de cultureel-maatschappelijke opgave van het Ambachts- en Baljuwhuis. De investeringsuitgaven worden daarbij geschat op €500.000, met de onderverdeling €350.000 ten behoeve van onderhoud en €150.000 voor verduurzaming. De kapitaallasten (rente en afschrijving) komen daarbij o.b.v. een afschrijvingsduur van respectievelijk 25 jaar en 10 jaar uit op € 26.500 per jaar.

Voorschoten is een veilige gemeente

E1.3 Ondernijning

Het thema Ondernijning is één van de prioriteiten van het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente Voorschoten, zoals bepaald in het IVP 2023-2026. Het is belangrijk om op ondernijning te investeren om te zorgen dat enerzijds ondernijnende activiteiten worden aangepakt, anderzijds om te voorkomen dat Voorschoten een omgeving wordt waar ondernijnende activiteiten niet gezien, aangepakt en bestraft worden.

De aanpak van ondernijning vraagt om gemeentelijke regie en goede ketensamenwerking. Deze taken komen bovenop de huidige taken van het ambtelijk apparaat. Voor alle activiteiten in het kader van de aanpak van ondernijning ontbreekt capaciteit en kennis in de huidige organisatie. Na het inzetten van middelen om op inhuurbasis te starten met de aanpak van ondernijning zijn om

het structureel voort te kunnen zetten extra financiële middelen nodig voor het werven van een regisseur ondermijning.

De regisseur Ondermijning zal in 2023 een aantal producten op gaan leveren, te weten:

- Plan van aanpak 2024 waarin beleid wordt opgenomen en de wijze waarop interne borging plaatsvindt in de organisatie.
- De bestuurlijke aanpak mensenhandel die elke gemeente moet ontwikkelen.
- De implementatie van het draaiboek integrale controles en coördinatie van de controles zelf.
- Opstellen van handelingskaders waaronder handelingskader witwassen en adresfraude.

De regisseur Ondermijning neemt namens Voorschoten deel aan de regionale Ondermijningstafels en werkgroep uitvoeringsagenda Ondermijning Leiden-Bollenstreek om samen te werken en informatie en ervaringen te delen. Onder voorzitterschap van de regisseur Ondermijning vindt het lokaal signalenoverleg van Voorschoten plaats.

E1.4 Wet Bibob

De wet Bibob (Bevordering integriteitsbeoordelingen openbaar bestuur) is een belangrijk instrumentarium in de aanpak van ondermijning. Ook ten aanzien van het toepassen van de wet Bibob geldt dat naast de samenwerking in de regio de gemeente Voorschoten zelf regie moet hebben en lokaal beleid en een lokale werkwijze moet ontwikkelen en moet zorgen voor borging van dit beleid.

In november 2021 zijn in district Leiden-Bollenstreek de Bibob-normen vastgesteld. Dit betekent onder andere dat de gemeente Voorschoten het bestaande Bibob-beleid moet herijken in overeenstemming met de vastgestelde normen.

Binnen de organisatie is geen capaciteit en kennis om de lokale beleidsregels voor het toepassen van Bibob op te stellen en te zorgen dat hiernaar wordt gehandeld. De extra financiële middelen worden daarom gevraagd voor het inzetten van een Bibob-specialist.

De Bibob-specialist vult een coördinerende rol in de ambtelijke organisatie en zorgt voor brede bekendheid van de wet Bibob binnen alle afdelingen. De zorg voor bewustwording in de organisatie van het belang om de wet Bibob toe te passen en dit gemeente breed op dezelfde wijze te doen is een structurele taak. Daarnaast zorgt de Bibob-specialist voor uniformering van de beoordeling van individuele dossiers en is het aanspreekpunt voor het RIEC en het Landelijk Bureau Bibob (LBB). In samenwerking met het LBB worden onderzoeken uitgevoerd en adviezen opgesteld met betrekking tot het al dan niet verlenen van vergunningen, subsidies etc.

Het actualiseren van het Bibob-beleid en het bijhouden van wijzigingen in wet- en regelgeving van Bibob zijn structurele taken van de Bibob-specialist.

Om de wet Bibob goed toe te kunnen passen in onze gemeente is noodzakelijk te starten met het opstellen van een aantal documenten:

- Het ontwikkelen van de beleidsregels staat gepland voor eind 2023/ eerste kwartaal 2024.
- Het opstellen dan wel implementeren van het landelijk Bibob vragenformulier.
- Het maken van het overzicht van risicocategorieën, op grond van het ondermijningsbeeld in Voorschoten.

Voorschoten heeft voldoende voorzieningen (preventieve) zorg en welzijn die dichtbij zijn georganiseerd

E1.5 Inburgering

Om de inburgering echt goed gestalte te geven lokaal in Voorschoten wordt op dit moment een regisseur gemist die ondersteunt bij het beter neerzetten van het programma. Vanaf de startklas zal deze regisseur betere taal-werk trajecten gaan opzetten, waarbij barrières voor inburgeraars om te werken of de taal te leren worden geminimaliseerd. Denk hierbij aan uitbreiding trajecten zoals Meraki, maar ook overige leer-taal-werk-trajecten via bijvoorbeeld DZB. Hierbij zal regelmatig moeten worden geschakeld met vluchtelingenwerk en Leidschendam-Voorburg. Ook zal de regisseur lokaal aan de slag gaan om een pool van bedrijven en instellingen op te zetten in Voorschoten waar inburgeraars (werk)ervaring op kunnen doen. Deze bedrijven en instellingen kunnen een prima plek zijn voor statushouders om stap voor stap de taal te oefenen, zich onder te dompelen in de Nederlandse cultuur en omgangsvormen en zich te oriënteren op de arbeidsmarkt. Voor de bedrijven en instellingen zijn de inburgeraars potentiële werknemers die op termijn hun organisatie kunnen gaan versterken.

E1.6 Onderwijshuisvesting

Een goede onderwijshuisvesting is cruciaal en heeft onze prioriteit. Goede onderwijshuisvesting vraagt om forse investeringen. Om nieuwbouw, zoals de Fortgensschool mogelijk te maken, is geld gereserveerd. De nieuwbouw van de Fortgensschool is in concept gekoppeld aan het vrijspelen van de locatie Prinses Marijkelaan 2-4. Momenteel wordt concreet nagedacht over de stedenbouwkundige invulling van deze locatie, waarbij een nieuwe school, een kindcentrum en woningen het uitgangspunt zijn.

E1.7 Cultuur

De raad heeft in 2023 de cultuurvisie vastgesteld. Om invulling te kunnen geven aan de visie is extra uitvoeringsbudget nodig. Daarnaast dient in 2024 incidenteel extra inzet plaats te vinden op het collectiebeheer.

E1.8 Impuls sport

Het college wil graag een impuls geven aan diverse verzoeken voor aanvullende sportaccommodaties. Belangrijk hierbij is dat dit wel vanuit een visie moet gebeuren om afgewogen besluiten te kunnen nemen. Het gaat immers om hoe je omgaat met wensen vanuit de gemeenschap en tegelijkertijd wat het college daarbij als rol van de gemeente ziet. Daarnaast is urgentie gebleken op vervanging van de atletiekbaan en bijbehorende atletiekonderdelen van Omnivereniging Voorschoten '97. Ter voorbereiding en uitvoering van deze grootscheepse renovatie zijn extra middelen benodigd. Tevens is een onderzoek naar de opties van een skeelerbaan op terrein van de IJclub Voorschoten in 2024 gepland waarvoor eveneens onderzoeksbudget voor nodig is. Om te komen tot een dergelijk (sport)accommodatiebeleid en realisaties nemen we een bedrag op ter hoogte van € 125.000 om de noodzakelijke expertise in te kunnen zetten.

E1.9 Brede combinatiefunctionaris

Sporten en beweging vinden we belangrijk. De brede doeluitkering (voorheen GALA) wordt integraal ingezet op sport, gezondheid en welzijn met als doel al onze inwoners gezond te laten meedoen in de samenleving. In 2024 kan de gemeente hier € 390.000 extra op uitgeven. Een onderdeel van de Specifieke Uitkering sport Breed vraagt om een cofinanciering van de gemeente. Externe partners zijn bereid een deel van deze cofinanciering voor hun rekening te nemen als de gemeente ook een bijdrage doet. Via cofinanciering wordt extra ingezet op combinatiefunctionarissen om meer te doen aan het promoten van sport, en lokale initiatieven te ondersteunen. In het overzicht van de kadernota is het netto effect in beeld gebracht, te weten de bijdrage aan cofinanciering. In onderstaande tabel wordt de totale consequentie in beeld gebracht.

Tabel 10 Overzicht SPUK Breed

Betreft	2024	2025	2026	2027
Uitgaven	390	420	382	382
Rijksbijdrage/ vergoeding derden	-364	-364	-298	-298
Cofinanciering gemeente	26	56	84	84

Bedragen in € x 1.000, waarbij + is uitgaven en – is inkomsten.

E1.10 Beëindigen DVO Maatschappelijke Ondersteuning

Het college heeft de raad gevraagd om haar wensen en bedenkingen kenbaar te maken op het beëindigen van de dienstverleningsovereenkomst Maatschappelijke Ondersteuning met de gemeente Wassenaar.

Door deze samenwerking met Wassenaar te beëindigen kan in het beleid en de uitvoering meer focus worden gebracht op de dienstverlening aan de eigen inwoner en de samenwerking met de Leidse regio. Het college constateert op basis van de raadsbehandeling dat er voldoende draagvlak is voor de beëindiging van de dienstverleningsovereenkomst en heeft deze inmiddels formeel opgezegd bij gemeente Wassenaar. Andere samenwerkingspartners zijn hierover geïnformeerd. De raad is geïnformeerd over mogelijke financiële scenario's. Het college kiest voor de nadere uitwerking van de nieuwe organisatie inrichting voor scenario 1, de minimaal benodigde financiële variant bij het stopzetten van de DVO. Dit is in deze kadernota geactualiseerd naar het prijspeil 2024.

E1.11. Omklap sociaal domein: Verplaatsing uitvoering W&I naar gemeente Leiden

Het college heeft het voornemen om de raad in 2024 een besluit over een eventuele overstap te laten nemen van de uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen van Leidschendam-Voorburg naar de gemeente Leiden (en het samenwerkingsverband tussen de gemeente Leiden en Leiderdorp). In 2023 zijn de gesprekken hierover met gemeente Leiden hervat. Met (meer) bundeling van samenwerking(en) sociaal domein in één regio, realiseert de gemeente Voorschoten meer sturingsmogelijkheden binnen, en op termijn tussen, de kolommen Werk & Inkomen, Wmo en jeugd. Dit komt de zorg voor onze inwoners ten goede en biedt meer eenduidigheid aan betrokken organisaties en professionals.

Uitgangspunt binnen dat voorstel is dat deze omklap binnen de bestaande capaciteit en budgetten zal plaatsvinden. Daarbij is in 2024 in beeld gebracht onder welke voorwaarden de gemeente

Leiden bereid is de uitvoering op zich te nemen, de gemeente Leidschendam-Voorburg bereid is de uitvoering over te dragen en wat daarvan de financiële consequenties zijn. Verder zal in het raadsvoorstel naar voren komen hoe en op welke wijze we de uitvoering van Werk en Inkomen naar de gemeente Leiden overbrengen op basis van dan gestelde voorwaarden van alle partijen. Het doel is om dit advies gereed te hebben medio 2024, zodat dit kan worden betrokken bij de kadernota 2025.

E1.12 Communicatie

De raad heeft college verzocht om de gemeentepagina met de gemeenteberichten weer in het leven te roepen. Voorgesteld wordt het budget van communicatie structureel op te hogen met € 20.000.

E2. Voorschoten heeft meer betaalbare woningen voor verschillende doelgroepen

E2.1 Realisatie Flexwoningen

Door het relatief snel realiseren van een nader te bepalen aantal flexwoningen als flexibele schil kunnen de slaagkansen voor regulier woningzoekenden op een sociale huurwoningen de komende jaren worden beschermd.

De directe aanleiding is dat we dit jaar te maken hebben met een zeer forse taakstelling voor de huisvesting van statushouders. Deze taakstelling is in 2023 ruim tweemaal zo hoog als Voorschoten de afgelopen 10 jaar gemiddeld met veel moeite heeft gerealiseerd. Zonder een relatief snelle toevoeging van flexwoningen, zal de kans op een regulier sociale huurwoning in Voorschoten nihil worden.

Het is dus niet realistisch om al deze statushouders in de regulier vrijkomende woningen te huisvesten. Ook zou de instroom in de bestaande wooncomplexen voor een belangrijk deel bestaan uit statushouders en niet bijdragen aan een gemêleerde samenstelling van woonbuurten. Tevens zou het leiden tot het verkorten van verhuisketens waardoor minder woningen beschikbaar komen als gevolg van een verminderde doorstroming.

Het coalitieakkoord beschrijft al dat wij in Voorschoten staan voor een grote maatschappelijke woonopgave en de noodzaak om een inhaalslag te maken voor meer betaalbare woningen. De hierboven geschetste ontwikkeling was toen nog niet expliciet en vraagt acuut om een oplossing. Om in 2024 de benodigde woningen te kunnen opleveren is al in Q4 van 2023 een eerste uitwerking nodig, waarvoor een voorstel in voorbereiding is. Ook één of meerdere corporaties zullen hierbij betrokken worden. Daarnaast zullen vanuit ruimtegebruik prioriteiten moeten worden gesteld, aangezien mogelijk ook andere opgaven zoals voor de huisvesting van vluchtelingen en ontheemden een plaats moet worden gezocht. Het is op dit moment niet duidelijk of de kosten van de flexwoningbouw ten laste van de gemeente Voorschoten komen.

E2.2 Realisatie standplaatsen woonwagens

De verwachting is dat in de 2de helft van 2023 een definitieve locatie ter besluitvorming aan de Raad wordt voorgelegd waar de woonwagenstandplaatsen gerealiseerd kunnen worden waarna de realisatie zo snel mogelijk zal plaatsvinden. Er moet ten minste 1 woonwagen verplaatst worden

van de huidige Segaar – Arsenaal locatie. Vanuit de eigen behoefte wordt voorgesteld ruimte te reserveren voor 4 standplaatsen. Daarmee sorteren we voor op de regionale taakstelling. Er wordt in de nieuwe Regionale Woonagenda (die in juni 2023 vastgesteld wordt) aangegeven dat over de subregio Leiden (de gemeentes Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Zoeterwoude en Voorschoten) 12 woonwagenstandplaatsen verdeeld moeten worden. Het is nog niet bekend op welke manier deze verdeling plaats zal vinden.

De uiteindelijke kosten van het inrichten van woonwagenstandplaatsen zijn nog niet aan te geven nu nog niet duidelijk is hoeveel standplaatsen we uiteindelijk moeten realiseren. Aannemelijk is dat het gaat om sociale huur. Voorsnog gaan we ervan uit dat er maximaal vier woonwagens worden gerealiseerd. De investeringsuitgaven worden daarbij geschat op totaal € 900.000. De kapitaallasten (rente en afschrijving) komen daarbij o.b.v. een afschrijvingsduur van 40 jaar, gebaseerd op de bijlage bij de financiële verordening, uit op ca € 27.000 per jaar.

E3 Voorschoten is duurzaam en toekomstbestendig

E3.1 Verduurzaming

Verduurzaming staat als onderwerp hoog op de agenda van het college voor 2024. We gaan ons op dit gebied maximaal inzetten. De hiervoor ontvangen rijksmiddelen zijn taakstellend.

In het kader van de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) heeft het college een specifieke uitkering aangevraagd en toegekend gekregen. Dit betekent dat er in de periode 2023-2025 € 1.485.000 (€ 495.000 in 2024) beschikbaar is voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. Zie ook onderstaande tabel. In 2024 zetten we dit geld onder andere in voor het informeren en adviseren van woningeigenaren over het verduurzamen van hun huis, het maken van het tweede wijkuitvoeringsplan en activiteiten in het kader van de Regionale Energiestrategie. Eind 2023 komt er een concreet uitvoeringsprogramma energietransitie waarin staat hoe deze middelen de komende jaren ingezet gaan worden. Naast de CDOKE doet het college ook een aanvraag in het kader van regeling Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie. Met deze regeling, onderdeel van het Nationaal Isolatieprogramma, ontvangen we € 194.000, waarmee we in 2024 een deel van het in de regeling gemaximeerde aantal van 133 huishoudens kunnen ondersteunen bij het nemen van isolatiemaatregelen. Er komt een duurzaamheidstafel, we werken in de Leidse regio samen aan WarmtelinQ, we stellen een uitvoeringsplan klimaatadaptatie op en ondersteunen huishoudens met gratis energieadvies en kleine energiebesparende maatregelen.

Tabel 11 Overzicht SPUK Klimaat en Energie

Betreft	2024	2025	2026	2027
Uitgaven	491	495	500	-
SPUK Klimaat en energiebeleid	-491	-495	-500	-
Totaal saldo	-	-	-	-

Bedragen in € x 1.000, waarbij + is uitgaven en – is inkomsten.

E3.2 Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

De gemeente is verantwoordelijk voor het verduurzamen van het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. Belangrijk daarbij is dat er eerst een besluit wordt genomen welk maatschappelijk vastgoed de gemeente in beheer wil houden (de kernportefeuille) en welk maatschappelijk vastgoed wordt afgestoten. Dit raadsvoorstel staat geagendeerd voor behandeling in de gemeenteraad van september 2023 (LTA iBabs-nummer "5903 Raadsvoorstel Strategische visie vastgoed met onder onderdelen accommodatiebeleid en het verduurzamingsbeleid").

Het maatschappelijk vastgoed dat de gemeente in eigen beheer wil houden (de kernportefeuille) zal worden verduurzaamd vanuit het voorgestelde verduurzamingsbeleid. Verduurzaming maakt structureel onderdeel uit van de beheerplannen van de kernportefeuille. Het college stelt zich als doel dat de beheerplannen van de kernportefeuille maatschappelijk vastgoed in het 1e kwartaal van 2024 zullen worden opgeleverd. De financiële gevolgen van de verduurzaming zal onderdeel uitmaken van de kadernota 2025. Het opleveren van deze beheerplannen kan worden gerealiseerd met bestaande capaciteit en middelen.

E3.3 Samenwerking WarmtelinQ

In juli 2022 is het officiële startsein voor de aanleg van de uitbreiding van Rijswijk naar Leiden gegeven. Via dit tracé kunnen de gemeenten Zoeterwoude, Leiderdorp, Voorschoten, Katwijk, Oegstgeest en Leiden van warmte worden voorzien. De aanleg van de leiding start in 2025 en naar verwachting wordt de leiding in het najaar van 2027 in gebruik genomen. Het exacte tracé van WarmtelinQ tussen Rijswijk en Leiden is nog niet bepaald, want diverse onderzoeken lopen nog. De onderzoeksresultaten worden verwerkt in het milieueffectrapport (MER) en op basis van dat rapport beslist de provincie welk tracé het meest optimaal is en uitgewerkt gaat worden. Voor 2024 is aanvullend projectbudget nodig van € 80.000.

E4 Landelijke taakstelling opvang en huisvesting Oekraïners en statushouders

E4.1 BplusC gebouw (taalonderwijs)

Het pand aan de Richard Wagnerlaan 22 was tot medio 2022 in gebruik door de culturele instelling BplusC. Nadat zij de huur hebben opgezegd, is leegstandbeheer ingezet. In 2023 wordt een business case uitgewerkt waar onder meer taalonderwijs voor vluchtelingen (waaronder Oekraïense kinderen) een plek krijgt in het gebouw. Het pand zou daarmee worden behouden en het onderhoud en verduurzaming zullen dan ter hand worden genomen. Het streven is per medio 2024 het gebouw geschikt te hebben gemaakt.

E5 Arbeidsmarktproblematiek

E5.1 Aanpak arbeidsmarktproblematiek

Door een arbeidsmarktoffensief en extra inspanningen op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie proberen we ons als werkgever beter te profileren en onderscheiden in de regio. Concrete activiteiten zijn onder meer duurzame verbindingen aangaan met scholen, opleiden van junioren en social media campagnes. Dit vraagt voor 2024 extra capaciteit en expertise van €200.000.

5. Investeringsplanning

5.1 Investeringsplanning 2024-2027

In onderstaand overzicht staan de geplande investeringen voor de periode 2024-2027 weergegeven. Het betreft bestaand beleid. Deze investeringen waren ook al bij de begroting 2023 in de meerjareninvesteringsplanning opgenomen. De planning van de investeringsuitgaven zijn geactualiseerd en waar nodig op prijspeil 2024 gebracht. In tabel 12 staan de investeringen buiten het gesloten systeem, en in tabel 13 staan de investeringen binnen het gesloten systeem (riolering en afval). Beide investeringen zijn bepalend bij de omvang van de uitstaande en nog aan te trekken leningen en daarmee voor de door de raad vastgestelde schuldennorm van maximaal 130% netto schuldquote (zie nota schuldenbeheersing 2022).

Tabel 12 Investeringsplanning 2024-2027 (buiten gesloten systeem)

Investeringsplanning 2024 - 2027				
Omschrijving investering	2024	2025	2026	2027
Bruggen / civieltechnische kunstwerken				
Hofvliet			€ 476.328	
Grieglaan (app. complex)	€ 130.990			
Grieglaan			€ 50.014	
Mozartaan-Schubertplantsoen		€ 119.082		
Jan van Gooyenplantsoen		€ 119.082		
Joh Vermeerplantsoen		€ 119.082		
Zwaluweg				€ 803.803
Tuinderspad				€ 654.951
Sint Nicolaespad	€ 66.686			
Investerings Bruggen / civieltechnische kunstwerken	€ 197.676	€ 357.246	€ 526.342	€ 1.458.755
Investerings wegen				
Vervanging wegen - Adegeest midden	€ 550.000			
Vervanging wegen - Adegeest noordoost		€ 112.000		
Vervanging wegen - Adegeest noord		€ 258.000		
Vervanging wegen - Adegeest oost		€ 230.000		
Vervanging wegen - Adegeest noordwest			€ 660.000	
Raadhuislaan / Oranjeboomstraat e.o.	€ 337.920			
Admiraal de Ruytersingel			€ 499.302	
Prins Bernhardlaan	€ 121.856			
Horstlaan rijbaan rehabiliteren		€ 226.304		
Vervanging wegen o.b.v. beheerplan				€ 908.288
Totaal Investerings wegen	€ 1.009.776	€ 826.304	€ 1.159.302	€ 908.288
Investerings Openbare verlichting				
Vervangingsinvesteringen OVL	€ 100.426	€ 233.004	€ 108.098	€ 76.626
Totaal Investerings Openbare verlichting	€ 100.426	€ 233.004	€ 108.098	€ 76.626
Investerings Verkeersmaatregelen / -inrichting				
Rotonde Raadhuislaan	€ 151.000			
Winkelcentrum Noord Hofland, herinrichten omgeving	€ 300.000			
Fietsveiligheid; div kruisingen Leidseweg	€ 100.000			
Fietsveiligheid; rotonde Wijngaardenlaan	€ 15.000			
Gemiddeld bedrag jaarschijf 2025-2027		€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000
Totaal Verkeersmaatregelen / -inrichting	€ 566.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000
Investerings gemeentelijk vastgoed				
MultiFunctionele Accommodatie, wijngaardenlaan				
Koninklijke Marinelaan / gemeentewerf			€ 1.740.800	€ 1.740.800
Verduurzaming vastgoed	€ 33.300			
Gemeentehuis upgrade & verduurzamen				€ 5.667.930
Fortgenschool (voorbereidingskrediet)		€ 300.000		
Fortgenschool			€ 4.096.000	
Nutsbasisschool				€ 4.300.800
Totaal Investerings gemeentelijk vastgoed	€ 33.300	€ 300.000	€ 5.836.800	€ 11.709.530
Bijdrage in activa van derden				
Rijnlandroute		€ 9.000.000		
Totaal Bijdrage in activa van derden	€ -	€ 9.000.000	€ -	€ -
Tractie				
Strooimiddelen A		€ 24.000		
Sneeuwplough (groot)	€ 12.000			
Totaal Tractie buiten gesloten systeem	€ 12.000	€ 24.000	€ -	€ -
Overige				
n.v.t.				
Totaal Overige	€ -	€ -	€ -	€ -
Investerings Nieuw beleid				
E1.2 Ambachts- en Baljuwhuis	€ 500.000			
E2.2 Woonwagenstandplaatsen	€ 900.000			
Totaal investeringen nieuw beleid	€ 1.400.000	€ -	€ -	€ -
Totaal Investerings buiten gesloten systeem (bestaand + nieuw)	€ 3.319.178	€ 11.100.554	€ 7.990.543	€ 14.513.199

*RijnlandRoute, de opening van de RijnlandRoute staat nu voor 2024 op de planning, waardoor dit pas vanaf 2025 gaat resulteren in kapitaallasten. De fixed price bijdrage van de gemeente is al voldaan aan de Provincie Zuid-Holland.

Tabel 13 Investeringsplanning 2024-2027 (binnen gesloten systeem)

Investeringsplanning 2024 - 2027				
Omschrijving investering	2024	2025	2026	2027
Integraal waterketenplan (IWKP) (riolering + waterbouwkundige kunstwerken)				
Riolering				
IWKP19-23 Oranjeboom/Raadhuislaan	€ 1.505.000			
Riolering - Adegeest midden	€ 4.850.000			
Riolering- Adegeest noordoost		€ 3.850.000		
Riolering - Adegeest noordwest			€ 3.850.000	
Riolering - Adegeest Oost				€ 3.850.000
Totaal Riolering (IWKP)	€ 6.355.000	€ 3.850.000	€ 3.850.000	€ 3.850.000
Waterbouwkundige kunstwerken				
Waterbouwkundige kunstwerken Adegeest	€ 150.000			
Waterbouwkundige kunstwerk Adegeest Midden		€ 150.000		
Waterbouwkundige kunstwerk Adegeest noordwest			€ 150.000	
Waterbouwkundige kunstwerken - Adegeest Oost				€ 150.000
Totaal Waterbouwkundige kunstwerken	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Totaal Riolering (IWKP) + Waterbouwkundige kunstwerken	€ 6.505.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000
Afval				
Ondergrondse - / Bovengrondse Containers	€ 250.000	€ 250.000	€ 100.000	€ 100.000
Tractie binnen gesloten systeem				
Rioned aanhanger		€ 30.000		
Werkbrug	€ 6.144			
Zijlader (2)	€ 300.000			
Aanhanger Afvalverwerking (1)	€ 10.240			
Aanhanger afvalverwerking (2)	€ 10.240			
Werkbrug 4-koloms		€ 40.960		
Totaal Tractie binnen gesloten systeem	€ 326.624	€ 70.960	€ -	€ -
Totaal Investeringsplanning gesloten systeem	€ 7.081.624	€ 4.320.960	€ 4.100.000	€ 4.100.000

5.2 Effecten investeringen

Er staat voor deze periode € 47,5 mln. aan investeringskredieten geraamd, exclusief Rijnlandroute. De grootste veroorzakers hiervan zijn de investeringen in het kader van het Integraal Waterketenplan (IWKP) van € 18,5 mln., plus de investeringen in het gemeentelijk vastgoed aan de Koninklijke Marinelaan / gemeentewerf, gemeentehuis en scholenbouw die een totale waarde vertegenwoordigen van € 19,2 mln.. Aan de geactualiseerde investeringsuitgaven binnen en buiten het gesloten systeem is een financieringsbehoefte verbonden, omdat het eigen vermogen niet in liquide middelen beschikbaar is. Eind 2027 leiden de investeringen tot een vreemd vermogen positie van circa € 87,6 mln. en een netto schuldquote van 88,0%. De grenswaarde van de netto schuldquote van 130% wordt hierdoor niet overschreden, zie tabel 14.

Tabel 14 Verschil ten opzichte van grenswaarde netto schuldquote

	2024	2025	2026	2027
Grenswaarde netto schuldquote	130%	130%	130%	130%
Netto schuldquote na kadernota	46%	45%	57%	88%
Verschil ten opzichte van grenswaarde	84%	85%	73%	42%

Dekkingsaspect investeringen

In beginsel zou de ruimte in het vrij besteedbare deel van de concernreserve ingezet kunnen worden om de afschrijvingen verbonden aan nieuwe investeringen te dekken door de benodigde middelen toe te voegen aan de bestemmingsreserve kapitaallasten. Dit vermogen is zoals aangegeven echter niet in liquiditeit beschikbaar. Het heeft om die reden de voorkeur om de afschrijvingslasten van investeringen te dekken binnen de exploitatie zonder de inzet van reserves.

Verduurzaming vastgoed

De verduurzaming van het vastgoed is niet separaat opgenomen in de investeringsplanning, met uitzondering van de huidige pilot en een investering in 2024. De ambitie vanuit het klimaatakkoord is om de maatschappelijk vastgoedportefeuille in 2050 CO2-arm te hebben. Dit wordt in 2023 uitgewerkt in verduurzamingsbeleid. Ons vastgoed gaan we vanuit dit beleid stapsgewijs verduurzamen. Aangezien veel van dit soort investeringen buiten de planning van deze kadernota vallen, zijn deze niet direct terug te vinden in de investeringsplanning 2024-2027. Daarnaast plaatsen wij de kanttekening dat verduurzaming deel uitmaakt van de investeringen in gemeentelijk vastgoed, zoals de Koninklijke Marinelaan/ gemeentewerf en scholenbouw.

Bijlage 1. Investeringsplanning 2024-2033

In onderstaand overzicht staan de geplande investeringen voor de periode 2024-2033 weergegeven. Het betreft hier bestaand beleid, exclusief de nieuwe investeringen Ambachts- en Baljuwhuis ad € 500.000 en Woonwagenstandplaatsen ad € 900.000 voor 2024. Deze investeringen waren ook al bij de begroting 2023 in de meerjareninvesteringsplanning opgenomen. De planning van de investeringsuitgaven zijn geactualiseerd en waar nodig op prijspeil 2024 gebracht.

Kadernota 2024: Investeringsplanning 2024-2033: Bruggen, civieltechnische kunstwerken en wegen

Investeringsplanning 2024 - 2033										
Omschrijving investering	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Bruggen / civieltechnische kunstwerken										
Hofvliet			€ 476.328							
Grieglaan (app. complex)	€ 130.990									
Grieglaan (fortgenschool)					€ 65.495					
Grieglaan			€ 50.014							
Mozartlaan-Schubertplantsoen		€ 119.082								
Jan van Gooyenplantsoen		€ 119.082								
Joh Vermeerplantsoen		€ 119.082								
Zwaluweg				€ 803.803						
Tuinderspad				€ 654.951						
Sint Nicolaespad	€ 66.686									
Debussylaan					€ 116.700					
Welterdreef - Het Wedde					€ 116.700					
Juliana van Stolberglaan									€ 922.885	
Pr. Mauritslaan									€ 714.492	
Pr. Marijkelaan - L. de Colignylaan									€ 714.492	
Geluidsscherm Burg. Van der Hoevenlaan										€ 1.572.478
Investeringen Bruggen / civieltechnische kunstw.	€ 197.676	€ 357.246	€ 526.342	€ 1.458.755	€ 298.895	€ -	€ -	€ -	€ 2.351.869	€ 1.572.478
Investeringen wegen										
Vervanging wegen - Adegeest midden	€ 550.000									
Vervanging wegen - Adegeest noordoost		€ 112.000								
Vervanging wegen - Adegeest noord		€ 258.000								
Vervanging wegen - Adegeest oost		€ 230.000								
Vervanging wegen - Adegeest noordwest			€ 660.000							
Raadhuislaan / Oranjeboomstraat e.o.	€ 337.920									
Admiraal de Ruytersingel			€ 499.302							
Prins Bernhardlaan	€ 121.856									
Horstlaan rijbaan rehabiliteren		€ 226.304								
Vervanging wegen o.b.v. beheerplan				€ 908.288	€ 908.288	€ 908.288	€ 908.288	€ 908.288	€ 908.288	€ 1.210.368
Totaal Investeringen wegen	€ 1.009.776	€ 826.304	€ 1.159.302	€ 908.288	€ 908.288	€ 908.288	€ 908.288	€ 908.288	€ 908.288	€ 1.210.368

Kadernota 2024: Investeringsplanning 2024-2033: Openbare verlichting, Verkeersmaatregelen/ -inrichting en gemeentelijk vastgoed

Investeringsplanning 2024 - 2033										
Omschrijving investering	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Investerings Openbare verlichting										
Vervangingsinvesteringen OVL	€ 100.426	€ 233.004	€ 108.098	€ 76.626						
Gemiddeld bedrag jaarschijf (2028-2033)					€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Totaal Investerings Openbare verlichting	€ 100.426	€ 233.004	€ 108.098	€ 76.626	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Investerings Verkeersmaatregelen / -inrichting										
Rotonde Raadhuislaan	€ 151.000									
Winkelcentrum Noord Hofland, herinrichten omgeving	€ 300.000									
Fietsveiligheid; div kruisingen Leidseweg	€ 100.000									
Fietsveiligheid; rotonde Wijngaardenlaan	€ 15.000									
Gemiddeld bedrag jaarschijf 2025-2032		€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000
Totaal Verkeersmaatregelen / -inrichting	€ 566.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000
Investerings gemeentelijk vastgoed										
MultiFunctionele Accommodatie, wijngaardenlaan					€ 1.065.964	€ 4.263.854				
Koninklijke Marinelaan / gemeentewerf			€ 1.740.800	€ 1.740.800						
Verduurzaming vastgoed	€ 33.300									
Gemeentehuis upgrade & verduurzamen				€ 5.667.930	€ 5.667.930					
Zwembad Het Wedde (renovatie)							€ 8.832.000			
Fortgenschool (voorbereidingskrediet)		€ 300.000								
Fortgenschool			€ 4.096.000							
Nutsbasisschool				€ 4.300.800						
RKbs Emmaus								€ 5.222.400		
Totaal Investerings gemeentelijk vastgoed	€ 33.300	€ 300.000	€ 5.836.800	€ 11.709.530	€ 6.733.894	€ 4.263.854	€ 8.832.000	€ 5.222.400	€ -	€ -

Kadernota 2024: Investeringsplanning 2024-2033: Bijdrage in activa van derden, tractie, overige en nieuw beleid

Investeringsplanning 2024 - 2033										
Omschrijving investering	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Bijdrage in activa van derden										
Rijnlandroute		€ 9.000.000								
Totaal Bijdrage in activa van derden	€ -	€ 9.000.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Tractie										
Stroommiddelen A		€ 24.000								
Stroommiddelen B					€ 24.000					
Sneeuwploeg (groot)	€ 12.000									
Totaal Tractie buiten gesloten systeem	€ 12.000	€ 24.000	€ -	€ -	€ 24.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige										
n.v.t.										
Totaal Overige	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Investerings Nieuw beleid										
E1.2 Ambachts- en Baljuwhuis	€ 500.000									
E2.2 Woonwagenstandplaatsen	€ 900.000									
Totaal investeringen nieuw beleid	€ 1.400.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

Kadernota 2024: Investeringsplanning 2024-2033: IWKP, waterbouwkundige kunstwerken, afval en tractie

Investeringsplanning 2024 - 2033										
Omschrijving investering	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Integraal waterketenplan (IWKP) (riolering + waterbouwkundige kunstwerken)										
Riolering										
IWKP19-23 Oranjeboom/Raadhuislaan	€ 1.505.000									
Riolering - Adegeest midden	€ 4.850.000									
Riolering- Adegeest noordoost		€ 3.850.000								
Riolering - Adegeest noordwest			€ 3.850.000							
Riolering - Adegeest Oost				€ 3.850.000						
Riolering (IWKP - Nog nader in te vullen)					€ 3.850.000	€ 3.850.000	€ 3.850.000	€ 3.850.000	€ 3.850.000	€ 3.850.000
Totaal Riolering (IWKP)	€ 6.355.000	€ 3.850.000	€ 3.850.000	€ 3.850.000	€ 3.850.000	€ 3.850.000	€ 3.850.000	€ 3.850.000	€ 3.850.000	€ 3.850.000
Waterbouwkundige kunstwerken										
Waterbouwkundige kunstwerken Adegeest	€ 150.000									
Waterbouwkundige kunstwerk Adegeest Midden		€ 150.000								
Waterbouwkundige kunstwerk Adegeest noordwest			€ 150.000							
Waterbouwkundige kunstwerken - Adegeest Oost				€ 150.000						
Waterbouwkundige kunstwerken - (IWKP - Nog nader in te vullen)					€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Totaal Waterbouwkundige kunstwerken	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Totaal Riolering (IWKP) + Waterbouwk. Kunstwerk.	€ 6.505.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000
Afval										
Ondergrondse - / Bovengrondse Containers	€ 250.000	€ 250.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 100.000	€ 250.000
Tractie binnen gesloten systeem										
Rioned aanhanger		€ 30.000								
Werkbrug	€ 6.144									
Zijlader (2)	€ 300.000									
Aanhanger Afvalverwerking (1)	€ 10.240									
Aanhanger afvalverwerking (2)	€ 10.240									
Werkbrug 4-koloms		€ 40.960								
Totaal Tractie binnen gesloten systeem	€ 326.624	€ 70.960	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -